პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 45-ე წელი. № 152 (13237) | ოთხშაბათი, 30 ივნისი, 1965 წ. | ფასი 2 კაპ.

200.000 ტონა ჩაის ფოთოლი!

ზაფხულში, ჩაის ფოთლის კრეფის სეზონში, ჩვენს მეჩაიეებს დიდ დახმარებას უწევენ მოსწავლეები. ამ მხრივ აღსანიშნავია ზუგდიდის მესამე საშუალო სკოლის (დირექტორი მ. აბსანძე) მოსწავლეთა მუშაობა. ამ სკოლის მოსწავლეებს კარგი მეგობრობა აქვთ ხეცურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის კოლექტივთან.

წელს ამ მეურნეობაში მოსწავლეებმა უკვე მოკრიფეს ოც ტონამდე ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი. სკოლის პედაგოგებიც კრეფენ ჩაის ნედლეულს. სკოლის დახმარებით მეურნეობის კოლექტივი კმაყოფილია და ქებით იხსენიებს მრავალ მოწინავე მოსწავლე მეჩაიეს.

მოწინავეთა შორის პირველობას არ თმობს მეათე კლასის ხუთოსანი მოსწავლე **გოგოლა ხუციელავა**. იგი დღეში 30-40 კილოგრამ ჩაის ფოთოლს კრეფს. ამ **სურათზე** თქვენ ხედავთ სწავლასა და შრომაში წარჩინებულ **გოგოლა ხუციელავას** ჩაის პლანტაციაში.

ფოტო ბ. სოკოლოვისა (საქდესის ფოტოქრონიკა.).

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პირველადი პარტორგანიზაცია

მასების შუაგულში, ჩვენს ყველა უბანზე — ქარხნებსა და ფაბრიკებში, მშენებლობებზე. კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში, საბჭოთა არმიის ნაწილებში, სახელმწიფო დაწესებულებებსა და სასწავლებლებში, მოსახლეობის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით — მოქმედებენ, მოღვაწეობენ მებრძოლი ორგანიზატორები, რომლებიც პრაქტიკულად წყვეტენ კომუნისტური მშენებლობის მომწიფებულ საკითხებს. ეს კომუნისტთა ასეული ათასობით კოლექტივია, პარტიის პირველადი ორგანიზაციები, მისი ძირითადი რგოლები.

როგორ ართმევენ თავს ამ ამოცანებს რესპუბლიკის პირველადი პარტიული ორგანიზაციები? რა დადებითი გამოცდილება შეიძინეს თავიანთ მოღვაწეობაში? რა გადაუჭრელი სიძნელეებია მათ წინაშე? როგორ იბრძვიან პარტიის საოლქო, საქალაქო, რაიონული კომიტეტები თვითეული პირველადი პარტორგანიზაციის ბრძოლისუნარიანობის ამაღლებისათვის? — აი საკითხები, რომლებზეც მეტად საქმიანი, პრინციპული საუბარი იყო ამ დღეებში გამართულ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე. მოხსენებით — „პირველადი პარტიული ორგანიზაციებისადმი ხელმძღვანელობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ" — გამოვიდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრობის კანდიდატი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ამხანაგი ვ. პ. მჟავანაძე.

პლენუმამ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ პარტიულმა კომიტეტებმა, რომლებიც ყოველნაირად იყენებენ კომუნისტთა და ყველა მშრომელის გაზრდილ პოლიტიკურ აქტივობას, რაც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1964 წლის ოქტომბრის, ნოემბრის და მომდინარე წლის მარტის პლენუმების დადგენილებებმა გამოიწვია, მნიშვნელოვანი მუშაობა გასწიეს პირველადი პარტიული ორგანიზაციების ბრძოლისუნარიანობის გაზრდისა და ამაღლებისათვის, შინაპარტიული და იდეოლოგიური მუშაობის გაუმჯობესებისათვის და ამ საფუძველზე გარკვეული წარმატებანი მოიპოვეს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის, მეცნიერებისა და კულტურის განვითარებაში.

ახლა ბევრი პარტიული კომიტეტი, მათ შორის თბილისის, ქუთაისის, რუსთავის, ბათუმის, სოხუმის, ფოთის და ჭიათურის საქალაქო, თეთრი წყაროს, მახარაძის, ცხაკაიას, წყალტუბოს, უვარლის, წითელწყაროს რაიონული კომიტეტები, მეტ ყურადღებას უთმობენ პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს, უფრო კონკრეტულად ხელმძღვანელობენ და პრაქტიკულ დახმარებას უწევენ მათ კომუნისტთა ინიციატივისა და აქტივობის განვითარებისთვის, ფართოდ იყენებენ პარტიული მუშაობის მრავალფეროვან ფორმებსა და მეთოდებს.

ასეთმა მუშაობამ კი ხასურველი შედეგი მოგვცა, ჩვენთან ახლა იშვიათი როდია ისეთი პირველადი პარტორგანიზაციები, რომლებმაც პრაქტიკულ მუშაობაში თავი გამოიჩინეს, როგორც მშრომელთა კოლექტივების კარგმა ორგანიზატორებმა. რამდენი ინიციატივა, შესანიშნავი წამოწყება დაიბადა რესპუბლიკაში მარტო ამ უკანასკნელ ხანს! მათი ავტორები, შემოქმედნი კი პირველ რიგში კომუნისტები, პირველადი პარტორგანიზაციები არიან.

თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის ელმავალსამშენებლო, რუსთავის მეტალურგიული, ქუთაისის ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნების პარტიული ორგანიზაციები სულ უფრო წარმატებით წყვეტენ საწარმოთა რენტაბელური მუშაობის, გეგმების დროულად შესრულების, პროდუქციის ხარისხის ამაღლებისათვის ბრძოლის პრაქტიკულ საკითხებს. ბევრი კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობის პარტიული ორგანიზაციები უნარიანად რაზმავენ სოფლის მშრომელებს მეტი და მაღალხარისხოვანი მარცვლეულის, ჩაის, მეცხოველეობისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოებისათვის საბრძოლველად.

მაგრამ ამასთანავე ფაქტები ცხადყოფენ, რომ ჯერ კიდევ ყველა პირველადი პარტორგანიზაცია როდი დგას მოწოდების სიმაღლეზე, რომ გორის საქალაქო, თიანეთის, კასპის რაიონული და სხვა პარტიული კომიტეტები სუსტად ხელმძღვანელობენ პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს, რის გამო ზოგიერთი მათგანში შენელდა შინაპარტიული მუშაობა, დაბალია კომუნისტთა აქტივობა.

სწორედ იმის გამო, რომ ზოგიერთი პარტორგანიზაცია ნაკლებბრძოლისუნარიანია, მიმდინარე წლის ბუთი თვის გეგმა ვერ შეასრულა რესპუბლიკის მრეწველობის 82 საწარმომ.

რაზე მიგვითითებს ასეთი მაგალითები?

იმაზე, რომ საჭიროა ყველა პარტიულმა კომიტეტმა თანმიმდევრულად იზრუნოს თვითეული პირველადი პარტიული ორგანიზაციისადმი ხელმძღვანელობისა და დახმარების გაუმჯობესებისათვის. საჭიროა ახლავე ალაკვეთილ იქნას „სალტორგიული, ქუთაისის ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნების პარტიული ორგანიზაციები სულ უფრო წარმატებით წყვეტენ საწარმოთა რენტაბელური მუშაობის, გეგმების დროულად შესრულების, პროდუქციის ხარისხის ამაღლებისათვის ბრძოლის პრაქტიკულ საკითხებს. ბევრი კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობის პარტიული ორგანიზაციები უნარიანად რაზმავენ სოფლის მშრომელებს მეტი და მაღალხარისხოვანი მარცვლეულის, ჩაის, მეცხოველეობისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოებისათვის საბრძოლველად.

მაგრამ ამასთანავე ფაქტები ცხადყოფენ, რომ ჯერ კიდევ ყველა პირველადი პარტორგანიზაცია როდი დგას მოწოდების სიმაღლეზე, რომ გორის საქალაქო, თიანეთის, კასპის რაიონული და სხვა პარტიული კომიტეტები სუსტად ხელმძღვანელობენ პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს, რის გამო ზოგიერთი მათგანში შენელდა შინაპარტიული მუშაობა, დაბალია კომუნისტთა აქტივობა.

სწორედ იმის გამო, რომ ზოგიერთი პარტორგანიზაცია ნაკლებბრძოლისუნარიანია, მიმდინარე წლის ბუთი თვის გეგმა ვერ შეასრულა რესპუბლიკის მრეწველობის 82 საწარმომ.

რაზე მიგვითითებს ასეთი მაგალითები?

იმაზე, რომ საჭიროა ყველა პარტიულმა კომიტეტმა თანმიმდევრულად იზრუნოს თვითეული პირველადი პარტიული ორგანიზაციისადმი ხელმძღვანელობისა და დახმარების გაუმჯობესებისათვის. საჭიროა ახლავე ალაკვეთილ იქნას „სალტორგიული, ქუთაისის ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნების პარტიული ორგანიზაციები სულ უფრო წარმატებით წყვეტენ საწარმოთა რენტაბელური მუშაობის, გეგმების დროულად შესრულების, პროდუქციის ხარისხის ამაღლებისათვის ბრძოლის პრაქტიკულ საკითხებს. ბევრი კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობის პარტიული ორგანიზაციები უნარიანად რაზმავენ სოფლის მშრომელებს მეტი და მაღალხარისხოვანი მარცვლეულის, ჩაის, მეცხოველეობისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოებისათვის საბრძოლველად.

ახლა ბევრი პარტიული კომიტეტი, მათ შორის თბილისის, ქუთაისის, რუსთავის, ბათუმის, სოხუმის, ფოთის და ჭიათურის საქალაქო, თეთრი წყაროს, მახარაძის, ცხაკაიას, წყალტუბოს, უვარლის, წითელწყაროს რაიონული კომიტეტები, მეტ ყურადღებას უთმობენ პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს. უფრო კონკრეტულად ხელმძღვანელობენ და პრაქტიკულ დახმარებას უწევენ მათ კომუნისტთა ინიციატივისა და აქტივობის განვითარებისთვის, ფართოდ იყენებენ პარტიული მუშაობის მრავალფეროვან ფორმებსა და მეთოდებს.

ასეთმა მუშაობამ კი ხასურველი შედეგი მოგვცა, ჩვენთან ახლა იშვიათი როდია ისეთი პირველადი პარტორგანიზაციები, რომლებმაც პრაქტიკულ მუშაობაში თავი გამოიჩინეს, როგორც მშრომელთა კოლექტივების კარგმა ორგანიზატორებმა. რამდენი ინიციატივა, შესანიშნავი წამოწყება დაიბადა რესპუბლიკაში მარტო ამ უკანასკნელ ხანს! მათი ავტორები, შემოქმედნი კი პირველ რიგში კომუნისტები, პირველადი პარტორგანიზაციები არიან.

თბილისის ვ. ი. ლენინის სახელობის ელმავალსამშენებლო, რუსთავის მეტალურგიული, ქუთაისის ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნების პარტიული ორგანიზაციები სულ უფრო წარმატებით წყვეტენ საწარმოთა რენტაბელური მუშაობის, გეგმების დროულად შესრულების, პროდუქციის ხარისხის ამაღლებისათვის ბრძოლის პრაქტიკულ საკითხებს. ბევრი კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობის პარტიული ორგანიზაციები უნარიანად რაზმავენ სოფლის მშრომელებს მეტი და მაღალხარისხოვანი მარცვლეულის, ჩაის, მეცხოველეობისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოებისათვის საბრძოლველად.

ამგვარ ფაქტებზე ამბობენ, „ეს ჩვენ ადრეც ვიცოდით". ეს ასეა, ეს ფაქტები ადრეც ცოდნა, ოღონდ ეს ფაქტები ჯერ ერთეულ, ცალკეულ ფაქტებად ცოდნა,

მოსკოველთა გამოცდილება — პარტიულ მუშაობაში

შემოქმედებითი საქმე

პარტიული მუშაობა ცოცხალი, შემოქმედებითი საქმეა და შტამპსა და შაბლონს ვერ ურიგდება. ეცნობი მოსკოვის პარტიული ორგანიზაციების მიერ შეძენილ მდიდარ გამოცდილებას და ერთხელ კიდევ დარწმუნდები, რომ ორგანიზატორული და იდეოლოგიური მუშაობის ის ახალი ფორმები და მეთოდები, რომლესაც მოსკოველი კომუნისტები იყენებენ, თვით ცხოვრებით არის ნაკარნახევი.

პირველადი პარტიული ორგანიზაცია ჩვენი პარტიის საფუძველია. პარტიული ორგანიზაციების ბრძოლისუნარიანობის ამაღლებისათვის ზრუნვა ადამიანთა კომუნისტური აღზრდისათვის, მათი შეგნებულობის ამაღლებისათვის, მასებზე ზემოქმედების გაძლიერებისათვის ზრუნვაა. ახლა თვითეულ პარტორგანიზაციას შეუძლია ბევრი რამ მოიფიქროს და გააკეთოს მოსკოველთა გამოცდილების დანერგვისათვის. ჩვენთან ფაბრიკაში დღემდე ცალეულ ცვლებსა და ბრიგადებში სუსტი იყო ადამიანებზე პარტიული ზეგავლენა იმის გამო, რომ აქ სულ რაღაც ორიოდე პარტიული ჯგუფი იყო შექმნილი. ახლა გადავწყვიტეთ პარტიის ამ ძირეული უჯრედების რაოდენობა თხუთმეტამდე გავზარდოთ. ამასთან ადგილზეე მოვაწყოთ საამქროთა პარტიული ორგანიზაციების მდივნებისა და პარტიული ჯგუფების ორგანიზატორთა სწავლებას პარტიული მშენებლობის აქტუალურ საკითხებზე. იმასაც ვითვალისწინებთ, რომ ამიერიდან პარტბიუროს სხდომებზე განვიხილოთ ორი-სამი საკვანძო საკითხი და არ გამოვიდეგნოთ ყველაფერს, კერძოდ იმ საკითხებს, რომელთა გადაჭრა ოპერატიულად, ადამიანებთან ცოცხალი მუშაობით შეიძლება.

კარგი იქნება, თუ მოსკოველთა მაგალითისამებრ ისეთ დიდ ქალაქში, როგორიც ქუთაისია, მოეწყობა პარტიული მშენებლობის ფაკულტეტი, სადაც სწავლებას გაივლიან არა მარტო პარტიული კომიტეტები, არამედ აგრეთვე საამქროთა პარტორგანიზაციების მდივნები და პარტ-ჯგუფორგანიზატორები.

მოსკოველ კომუნისტთა მდიდარი გამოცდილების დანერგვა, რაც მოფიქრებულად და თანმიმდევრულად უნდა მოვაწყოთ, დაგვეხმარება იმაში, რომ უფრო მიზანსწრაფული გავხადოთ მთელი ჩვენი პარტიული მუშაობა.

ა. სამხარაძე,
ქუთაისის ვ. ი. ლენინის სახელობის მაუდის ფაბრიკის პარტბიუროს მდივანი.

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲔᲚᲗᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲓᲘᲚᲔᲑᲐ — ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐᲨᲘ

ᲨᲔᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲗᲘ ᲡᲐᲥᲛᲔ

ᲕᲘᲜᲪᲘᲡ ᲨᲔᲕᲘᲡᲬᲐᲕᲚᲝᲗ, ᲒᲐᲛᲝᲕᲘᲧᲔᲜᲝᲗ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲔᲚᲗᲐ გამოცდილებას რომ გავეცანით, პარტბიუროს წევრებმა უფრო კრიტიკული თვალით შეეხედეთ ჩვენს საქმიანობას. გამოცდილების ამ შესანიშნავ ფონზე ცხადი გახდა, რომ პარტიული მუშაობის ზოგი ფორმა და მეთოდი ჩვენთან სათანადო ყურადღებით არ სარგებლობს. რამდენი ქეთილი საქმის გაკეთება შეუძლიათ, მაგალითად, პარტიულ ჯგუფებს, თუ კი ისინი ჯეროვან სიმაღლეზე იიცოდნენ თვითეული კოლმეურნის ჭირი და ლხინი, შეეძლოთ იპოვნონ მათი გულის გასაღები.

ბევრი ნაკლი გვაქვს მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულების შემოწმებაში. გადაწყვეტილებათა სისტემატური შემოწმება ხელს უწყობს ადამიანებში დისციპლინიანობის, ოპერატიულობის, აკურატულობის განვითარებას. იგი კომუნისტთა აღზრდის დიდი საშუალებაა.

მოსკოვის პარტიული ორგანიზაციის მდიდარ გამოცდილებას ღრმად გავაცნობთ ყველა კომუნისტს, რომ თვითეული წარმატებით იყენებდეს მას ყოველდღიურ საქმიანობაში.

ვ. ებიტაშვილი,
დუშეთის რაიონის ბაზალეთის კოლმეურნეობის პარტბიუროს მდივანი.

ᲙᲐᲠᲒᲘᲐ, ᲓᲐᲒᲕᲘᲬᲘᲐᲠᲔᲑᲐ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ პარტიული ორგანიზაციების მუშაობის გამოცდილება, რომლის შესახებაც რესპუბლიკურ გაზეთებში „კომუნისტსა“ და „ზარია ვოსტოკაში“ ვრცელი, საინტერესო მასალები დაიბეჭდა, უდავოდ ღრმად შესწავლის ღირსია.

ზოგიერთი რამ, რაც შეუძენიათ და განუზოგადებიათ მოსკოველ ამხანაგებს, ემთხვევა ჩვენს საქმიანობასაც. ბევრი რამ კი მეტად საყურადღებოა, და ვფიქრობთ დაგნერგოთ. რამდენიმე შენიშვნა. რატომ არ შეიძლება მოსკოველი კოლეგების მაგალითისამებრ ჩვენც შემოვიღოთ ტექნიკურ კონტროლიორთა საზოგადოებრივი განყოფილებები და მოგაწყოთ რეიდები წუნის შესამცირებლად?

მისაბაძია მოსკოველთა მაგალითი მუშათა კოლექტივების სწავლებაში მასობრივად ჩაბმის შესახებ, აგრეთვე საზაფხულო ბანაკების მოწყობა საზოგადოებრივ საწყისებზე.

და განა მარტო ეს? მოსკოველ ამხანაგებს სხვაც ბევრი რამ აქვთ საყურადღებო, რის შესწავლა და გაზიარება დიდად შეუწყობს ხელს მეტალურგიული ქარხნის საამქროთა პარტიული ორგანიზაციების მუშაობას.

ნ. ქელბაქიძე.
რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის საგლინავი საამქროს პარტბიუროს მდივანი.

ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲡᲙᲝᲚᲐ

ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲡ რაიონულ ცენტრს ახლოს ჩაუდის მთის მდინარე ლასკადურა. მის ორივე ნაპირზე ფხიზელი გუშაგებივით დგანან ამაყი მთები. მთელი ხეობის სილამაზეა საუკუნოვანი ტყე, ნარჩანის ტიპის მეჩეე წყალი, თავისებური ფაუნა. მნახველს აჯადოებს ბუნების ეს თვალწარმტაცი საუნჯე. ლასკადურას მარჯვენა ნაპირზე აღიმართა აგურის კედლები — შენდება სკოლა-ინტერნატის სამსართულიანი სასწავლო კორპუსი. მთელი მიდამო სამშენებლო მოედნად არის გადაქცეული. მშენებლობის პროცესშია სასადილო. საცხოვრებელი კორპუსი და სამეურნეო ნაგებობანი.

ეს მოსწავლეთა ქალაქი იქნებაო, ამბობენ მომავალ სკოლა-ინტერნატზე. მას აშენებს საქართველოს სსრ მშენებლობის სამინისტროს ქუთაისის № 4 სამშენებლო ტრესტის (მმართველი ო. ბიბილეიშვილი) ძეცხრე სამმართველო (უფროსი ა. კირტავა). გასული წელი მშენებლებმა ხელდან გაუშვეს, გეგმა მხოლოდ 40 პროცენტით შეასრულეს. სასწავლო კორპუსის საეკსპლოატაციოდ გადაცემის ვადა —1 სექტემბერი შორს არ არის, სამშენებლო სამუშაოთა სახელმწიფო გეგმა კი არ სრულდება.

შემოწმების დღეს, შუადღისას მშენებლები მხართეძოზე წამოწოლილიყვნენ ჩრდილში, მოლწე მომოფანტული იყო ხურსათ-სანოვაგის ნარჩენები. კალატოზები და დურგლები ისვენებდნენ. სამუშაოთა მწარმოებელი რ. შავგულიძე კი არ ჩანდა. წინადღეს ქუთაისში წასულიყო: მშენებლობაზე არ იყო არც მისი შემცვლელი, არც ათისთავი ლავრენტი მელქაძე.

სკოლა-ინტერნატის მშენებლობა მესამე წელია ჭიანურდება, მაშინ როცა ტრესტს, რომელსაც სკოლა-ინტერნატის აშენება დაეკისრა, საკმაო გამოცდილება აქვს. მის კოლექტივში ბევრია თავისი საქმის ნამდვილი ოსტატი, იციან ჩქაროსნული შენება.

მუშები აქ ყოველ ნაბიჯზე შეფერხებას აწყდებიან. მათ სამშენებლო მასალებით ცუდად ამარაგებენ, სანახევროდ მომცდარი არიან.

— მაისის მეორე ნახევარში, — გვითხრა კალატოზმა ს. ლომძიამ, — გვაცდით, ელექტროენერგია შეგვიწყვეტეს, მექანიზმები დადგნენ. ბოლო დროს განგაში ავატეხეთ. მდგომარეობა ვითომ გაუსწორებესდა, მაგრამ ელექტროენერგიის უქონლობით მაინც ხშირად ვართ მომცდარი. აი გუშინ მთელი დღე ვიდექით. განა მარტო მუშები? ავტოტრანსპორტიც. სართულთაშორის გადასურვის ღრუტანინი ბეტონის ფილები, რომლებიც ავტომანქანამ ქუთაისიდან მოიტანა, ვერ გადმოვტვირთეთ ელექტროენერგიის უქონლობის გამო. მოცდა ტრანსპორტი, შეფერხდა მშენებლობა.

როგორც გამოირკვა, არათუ სკოლა-ინტერნატს, არამედ მთელ რაიონულ ცენტრს რეგულარულად არ აწვდიან ელექტროენერგიას. საქმე ის არის, რომ ლენინგორში ახლა გაპაყავთ ელექტროგადამცემი ხაზი. მემონტაჟეები იძულებული არიან გამოთიშონ ელექტროენერგია. ეს ჯერ კიდევ ადრე იყო ცნობილი საქენერგოსათვის. ამიტომ გადაწყდა სასწრაფოდ აღედგინათ და საეკსპლოატაციოდ გადაეცათ რაიონულ ცენტრში არსებული პატარა ჰიდროელექტროსადგური. საქენერგომ ამ სამუშაოს შესრულება ლაჯანურიანის დირექტორს შ. რუხაძეს დაავალა, მაგრამ ამ უკანასკნელის უპასუხისმგებლო მოქმედებით საქმე ფერხდება. განა ასე უნდა დაეხარჯებული მოვალეობის შესრულება?!

სკანეთში მშენებლობისათვის ყოველთვის როდია ამინდის კარგი პირობები, ზამთრის ყინვები საშუალებას არ იძლევა გაიშალოს ბეტონის სამუშაოთა ფრონტი. მაგრამ ეს პერიოდი უკვე გავიდა. ახლა საკმაოდ ცხელა, ამინდები მშვენიერია, მუშაობა კი მაინც ნელი ტემპით მიმდინარეობს. სკოლა-ინტერნატი განიცდის სართულთაშორის გადასასურავი ღრუტანინი ბეტონის ფილების მწვავე ნაკლებობას. ფილებს ქუთაისიდან ეწიდება სპეციალური ავტომანქანა. ცუდი გზის გამო იგი დღეში ერთ რეისს ძლივს ასწრებს და მხოლოდ 4 ცალი ფილა მოაქვს. რკინაბეტონის კონსტრუქციების შემოწმება ამ ტემპით თუ გაგრძელდა, საძინებელი კორპუსის მარტო პირველი სართულის გადახურვა სულ მცირე ერთ თვეს გაჭიანურდება. ამდენივე დრო დასჭირდება მეორე სართულის გადახურვას. ამას კი მშენებლობა ვერ მოითმენს. საძინებელი კორპუსი წელს ამინდის გაუარესებამდე უნდა გადაიხუროს.

სად არის გამოსავალი? კარგი იქნება, თუ ცაგერში მოეწყობა რკინაბეტონის კონსტრუქციების გადასატვირთი პუნქტი. ეს იმიტომ, რომ ცაგერამდე ავტომანქანებს შეუძლიათ მეტი ტვირთის ჩამოღება. ეს დაიჩქარებს ავტოტრანსპორტის მოძრაობას. მაგრამ მშენებლები ამ ტექნიკური ღონისძიების განხორციელებისაგან თავს იკავებენ — ავტომაწის უქონლობას იმიზეზებენ.

ამჟამად შელესვა მხოლოდ სასწავლო კორპუსის ოთახებში მიმდინარეობს. კორპუსის გარეთა შელესვა რატომღაც არ დაუწყიათ. შესალესია სასადილოსა და სამეურნეო ნაგებობის კედლები, მაგრამ არ ჩქარობენ. მლესავები არ ჰყოფნით. საერთოდ, ქუთაისის მეცხრე სამშენებლო სამმართველოს ხელმძღვანელები თავს იკავებენ ლენტებში წამყვანი სპეციალობის მუშების გაგზავნისაგან. მათი აზრით, მივლინებით გაგზავნილი მუშა, სანამ ადგილზე ინტერესებს მშენებლობის თვითღირებულებას ზრდის. მაგრამ იმასაც უნდა გაეწიოს ანგარიში, რომ მშენებლობის გაჭიანურება კიდევ უფრო ზრდის თვითღირებულებას, იწვევს სახელმწიფო სახსრების ფუჭად ფლანგვას.

თუ ათისთავ ლ. მელქაძის აღრიცხვას დავუჯერებთ, სკოლა-ინტერნატის მშენებლობაზე სხვადასხვა პროფესიის 40 კაცი მუშაობს. ფაქტიურად კი სამუშაოზე ნახევარიც არ ცხადდება.

მშენებლებს აფერხებენ მემონტაჟეები. სხვათა შორის, სანტექნიკის სამუშაოები აქ შეიძლებოდა რამდენიმე თვით ადრე დაეწყოთ. სასწავლო კორპუსის მესამე და მეორე სართული საამისოდ უკვე მზად არის, მაგრამ მემონტაჟეები არ ჩანან. „კავსანტეხმონტაჟის“ ქუთაისის სამმართველო (უფროსი ვ. ტატუნაშვილი), რომელსაც დავალებული აქვს ეს საქმე, არ ჩქარობს. იქ აცხადებენ, მოწყობილობას უკვე ადგილზე ვამზადებთ და მშენებლობაზე მანქანებით მივიტანთო. მაგრამ ხომ შეიძლებოდა ადრე დამზადებინათ მოწყობილობანი? სანტექნიკის დამონტაჟეები თუ არ მოხდა, შეუძლებელია სამღებრო სამუშაოების წამომება.

მშენებლები ინტერნატის დათქმულ ვადაზე დამთავრებას თუ ფიქრობენ, საჭირო იქნება შრომის ორგანიზაციის გარდაქმნა. უწინარეს ყოვლისა მშენებლობა უნდა დაკომპლექტდეს კვალიფიციური მუშახელით, შეიქმნას მშენებელთა ახალი ბრიგადები, მოეწყოს ორ ცვლად მუშაობა. აუცილებლად უნდა განმტკიცდეს შრომის დისციპლინა, აღმოიფხვრას დაგვიანებისა და გაცდენის შემთხვევები.

ეს მშენებლობა დიდი მანძილით არის დაშორებული ქუთაისის № 4 სამშენებლო ტრესტს. ამის გამო სუსტია ტრესტის კონტროლი მშენებლობის ხარისხისადმი. ამის მაგალითი ისიც არის, რომ თბოქსელის თხრილი პროექტის დარღვევით გაუყვანიათ. იგი ღელეს გარდიგარდმო ჰკვეთს. იქმნება თხრილში წყლის ჩადგომის საშიშროება. სასადილოს შენობის ერთ-ერთი სვეტი გვერდზეა გადახრილი. და სადაც არის ნაიქცევა. სახურავის ზოგიერთი ძელი დამპალი ხისაგან არის დამზადებული. სამზარეულოს იატაკი, პროექტის თანახმად მიწით უნდა მოიზვინოს, აქ კი იატაკს აგებენ. ამას იმიტომ აკეთებენ, რომ მშენებლებს უძნელდებათ მიწის სამუშაოების შესრულება. საქმეს უშველიდა ერთი ლენტური ტრანსპორტიორი, მაგრამ არა აქვთ. საძინებელ კორპუსში უხარისხოდ სრულდება ხმის საიზოლაციო სამუშაოები.

ჩვენი სახელმწიფო არაფერს არ იშურებს მთიანი რაიონებისათვის. სვანეთში სკოლა-ინტერნატის აგება დიდი სახელმწიფოებრივი საქმეა. ამ დიდ მოვლენას მოსახლეობა აღფრთოვანებით შეხვდა და მშენებლობა სახალხო საქმედ გამოაცხადა. სამწუხაროდ ამას ვერ ვიტყვით ლენტეხის მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მოსახურების კომბინატზე. ეგი არათუ ეხმარება მშენებლებს საძინელების დაძლევაში, არამედ, პირიქით, ხელს უშლის [illegible] — ეკ. კომბინატს ხის სახერხი ქარხანა [illegible] ინტერესებს მშენებლებმა ჯერ კიდევ გასული წელს ტყეთმოძიებაში მიმართეს. ეს ორთვე [illegible] ხის ხერხვა, მაგრამ სამუშაოს ხელი არავინ ახლო. როგორც ათისთავმა ლ. მელქაძემ განაცხადა, იგი ხშირად აკითხავს მხერხავებს, ემუდარება კომბინატის დირექტორს დ. ონიანს, მაგრამ ამაოდ. მხერხავები ხან მოუცლელობას იმიზეზებენ, ხან კიდევ ქარხანაში არსებულ უწესივრობას. ფიცრების უქონლობის გამო დაგვიანდა იატაკის დაგება და ტიხრების აღმართვა.

ხის მასალის ქუთაისიდან ლენტეხში მიზიდვა საძნელო საქმეა. ტრანსპორტის ხარჯები მძიმე ტვირთად აწევს მშენებლობას. ანდა ხე-ტყე რატომ უნდა შეიზიდოს სვანეთში, როცა ადგილზეა ტყის უზარმაზარი მასივები. მიუხედავად ამისა, როგორც საუბარში გამოირკვა, მშენებლებს განზრახული აქვთ ხე-ტყის მასალა ქუთაისიდან ლენტეხში გადაზიდონ ავტომანქანებით. საქმე ის არის, რომ აქაური ხისმჭრელები სამასალე მორების დამზადებას მამასისხლად აფასებენ. ხის დამზადების სამუშაოების ღირებულება სახელმწიფო პრეისკურანტით გათვალისწინებულ ნორმატივში არ თავსდება.

მშენებლები უკმაყოფილო არიან ლენტეხის სასადილოში დამზადებული უხარისხო კერძებით. მუშებმა ამას წინათ მოითხოვეს ბუფეტის გახსნა, რათა დღეი დრო არ დაეკარგათ გზაში მიმოსვლაზე, მაგრამ რაიკოოპკავშირის მუშაკებმა ამაზე მათ უარი უთხრეს.

განათლების ახალი კერის — ლენტეხის სკოლა-ინტერნატის აგებას როგორც მშენებლები, ისე რაიონული ორგანიზაციები მეტი პასუხისმგებლობით უნდა მოეკიდონ.

ვ. ცირკიძე.
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

ᲔᲡ ᲣᲜᲣᲚᲒᲣᲚᲝᲑᲐᲐ

ᲫᲐᲠᲬᲘᲛᲘᲡ საშუალო სკოლას რემონტს საოლქო სამშენებლო კანტორა უკეთებს, მაგრამ საქმე რატომღაც ძალიან ჭიანურდება. ჯერჯერობით მხოლოდ კედლებს შეთეთრება მოხერხდა და ისიც ხელახლაა გასაკეთებელი. მერემონტეებმა არ გაითვალისწინეს სახურავის უვარგისობა. წვიმის წყალმა ჩამორეცხა ახლად შეთეთრებული კედლები.

სასკოლო სახელოსნის ცემენტის საყრდენები უნდა გაუკეთდეს. ეს მეტად შრომატევადი საქმეა, მაგრამ რატომღაც აქ მხოლოდ ორი კაცი მუშაობს, და ისიც დღეგამოშვებით. საეჭვოა, რომ მათ საქმე დაძლიონ და 1 სექტემბრამდე სახელოსნო მზად ექნეთ.

ჯერჯერობით არაფერი გაკეთებულა სკოლის სათბობით მომარაგებისთვისაც.

ბ. ოთინაშვილი.
ქ. ცხინვალი.

ᲓᲐᲚᲔᲡᲢᲜᲔᲚᲘ ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲔᲑᲘ

ᲙᲝᲚᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲐ. ᲠᲝᲛᲔᲚᲡᲐᲪ ᲧᲐᲖᲑᲔᲑᲔᲚᲘᲐᲜ

ეს იყო მიმდინარე წლის მაისში.

ყაზბეგელმა კოლმეურნეებმა შორეული დაღესტანიდან წუდახარელთა წერილი რომ მიიღეს და განიხილეს, მაშინვე გადაწყვიტეს დაღესტანში გაეგზავნათ რამდენიმე კაცი, რომლებიც იქ ჩაიტანდნენ საპასუხო წერილს და წინასწარ გაეცნობოდნენ წუდახარელთა მეურნეობას, მათს წარმატებებს.

მათ რიცხვში მეც მოვხვდი. თერგმა ამჯერადაც ზათქით და ღრიალით გაგვაცილა, დარიალის ვიწროებში ყურთასმენა არ იყო. მდინარის განუწყვეტელ ხმაურს ერთვოდა მწვერვალებიდან დაგორებული ქვების გრიალი. მერე ქალაქ ორჯონიკიძესთან თერგიც დაწყნარდა და გზაც გასწორდა. მალე ავტომანქანა გაშლილ ტრამალებზე მიქროდა. გზა სწორი იყო, ისარივით გატყორცნილი. მარჯვნივ ირისფერ ნისლში ჩანდა კავკასიონის ჩრდილოეთი კალთები. გავდიოთ გროზნოს, რომელსაც ამშვენებს ნავთის კოშკურების გაუთავებელი ტყე, გადავლახეთ მდინარე არღუნი — საქართველოს კოლეთა ნაეური. ის მინახავს თავის აკვანში, ბატილის ხეობაში, სადაც ბავშვური ცელქობით მიიკვლევს გზას კლდესა და ღრეში. მთის ეს დაუდეგარი მდინარე ვეღარ ვიცანი, ტრამალებში დადინჯებული და ბერიკაცურად მიჩიფჩიფებს ქვებზოთ, ზღვისაკენ. გავიარეთ გუდერმესი, ხასავიურტი. გზის ორივე მხარეს ბაღები და ახლადგაშენებული ვენახებია. მანქანა შეეჯარეთ და იქვე მახლობელ ფერდობზე ჩამწკრივებულ ვაზებს მივუალერსეთ.

ჩვენს წინაშე მახასიათებელის ინდუსტრიული პეიზაჟი გაჩაინშალა.

ერთ საათში ჩვენი ავტომანქანა ქალაქის ცენტრში, გზაზე „ლენინს ბაირახის“ რედაქციის შენობის წინ იდგა. მალე მოვიდა გაზეთის რედაქტორი იბრაჰიმ მაგომაევი. გადავწყვიტეთ დილით ადრე ნოლაეთში წავსულიყავით, სადაც ერთმანეთის მეშობლად ძოვს წუდახარელი და ყაზბეგელი მეგობრების ცხვარი.

„ტრამალების ენა ყველამ როდი იცის. ამ თვალწუდგენელ მინდვრებსაც ისევე წაკითხვა უნდა, როგორც წიგნს. ამ მხრივ თავი გამოიჩინა ყაზბეგის რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ვანო წიკლაურმა, ეს ახალგაზრდა კაცი ძველი მეცხვარეა და კარგად ამჩნევს ჩვენთვის უჩინარ გზებსა და ბილიკებს, სადაც ერთხელ მაინც ცხვრის ფარეს გაუვლიათ.

მზიანი დღე იყო და მოკრიალებულ ზეცაზე ღრუბლის ნასახი არ ჩანდა. გარშემო კაცის ჭაჭანება არ იყო, ხანდახან ცხვრის ფარას წავაწყდებოდით ხოლმე, რომელიც ღრუბლის თვარ ფთილად დასდებოდა მწვანე მინდორს. ყეფდნენ ძაღლები, ჯოხზე დაყრდნობილი მწყემსები შორიდან ქანდაკებას ჰგავდნენ, ისმოდა მისალმებები: ქართული გამარჯობა და ოსური ბაირაი, რუსული, ზდრავსტვუი და დაღესტანური სალამ! მეგობრობა ყველგან საჭიროა, მაგრამ ის განსაკუთრებით საჭიროა ამ უკაცრიელ ტრამალებში, რომლებსაც თითქოს არც დასაწყისი აქვთ, არც დასასრული.

ჰორიზონტზე გამოჩნდა რამდენიმე სახლისა და მცენარის სილუეტი. იბრაჰიმმა თქვა: — წუდახარელთა სოფელს გუახლოვდებით, უფრო სწორად, მათ აქ მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვის ფერმა აქვთ, სადაც მწყემსები და მწველავები მთელი წლის მანძილზე იმყოფებიან.

აყეფდნენ ძაღლები, სახლებიდან გამოვარდნენ ფაფანაინი მწყემსები, ყეფრებს დაკეკვლეს და ბოძბორებიც კუდამოძუებული გაბრუნდნენ. მალე ჩვენ წუდახარელთა ბინებში ვიყავით. გულით გაიხარეს კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ, მხარბეჭინამ ვაეკაცმა შარაფუდინ უმახანოვმა და მწყემსებმა. სახლში მიგვიწვიეს, პური გვაჭამეს. ყაზბეგელთა ბინიდან მოვიდნენ კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ფიდო თამასხანოვი და ყაზბეგის რაიონის სოფლის მეურნეობის საწარმოო სამმართველოს უფროსი ვახო ჩოფიკაშვილი.

ლევაშის რაიონის წუდახარის კოლმეურნეობა ერთ-ერთი მოწინავე სახოფლო-სამეურნეო არტელია მთელ დაღესტანში, რომლის მოწინავე ადამიანების და მათი სახელოვანი საქმეების გაცნობა ჩვენ დავიწყეთ ბაკრეაში, მეცხოველეთა ბიბლიოთეკაში, სადაც, ასობით წიგნის გარდა, გამოფენილია საპატიო დიპლომები, დიაგრამები, მოწინავეთა პორტრეტები, ათობით სხვადასხვა მაჩვენებელი, მაგრამ მარტო ამას როდი დაგჯერდით, საკუთარი თვალით ვნახეთ ფერმები, შევხვდით ადამიანებს, ვესაუბრეთ მათ, ახლოს გავეცანით მოწინავეთა შრომას.

შეძლებულად და კულტურულად ცხოვრობენ წუდახარელები. ამია მტკიცე საფუძველია შრომის შეკანშნავი ორგანიზაცია, ძალაი დისციპლინა და საერთო-საქმო საქმისადმი დიდი ეროგულება. არტელში ვერ იპოვნით წვერს, რომელსაც გამომუშავებული არ ქქონდეს შრომადღეების საკალდებულო მინიმუმი.

კოლმეურნეობა იბრძვის კომუნისტური შრომის კოლექტივის სახელწოდებისათვის. ეს იმას ნიშნავს, რომ არტელის ყველა წევრი უნდა გახდეს მოწინავე შრომასა და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო საქმიანობაში. ჩვენ გავიცანით კომუნისტური შრომის ათობით მოწინავე, ესენი არიან მწყემსები მამლი რასულოვი, აბდურაპმან გალიევი, იუსუფ ტალქანოვი, მწველავი ხუცალი გაზიევა, მეროლური მაპოძიდ მუტუევი, ბრინჯის მომყვახენი ი ინ ნიკოლაი, მეჯიდ აბდურაპმანოვი, ნურ მაპოძიდ ისაევი, ტრაქტორისტები მუხტარ ასლანოვი, სულთანხუსრად ჰუსეინხანოვი, მაპომედრასულ გაზიევი, ხაბიბულა მურთუზალიევი და კიდევ ვინ მოთვლის რამდენი.

წუდახარი დარგინულ ენაზე წყალვარდნილს, ჩანჩქერს ნიშნავს. კოლმეურნეობა ამართლებს სახელს. იგი ჩანჩქერივით შეუჩერებლად მიიწევს წინ პარტიის მიერ ნაჩვენები გზით. ამ დღეებში წუდახარელები აზუტტბენ თავიანთ ხუთწლიან გეგმას, აჯამებენ და ახალიზს უკეთებენ შვიდწლედის შედეგებს.

ხანგრძლივი და მძიმე ზამთარი გადალტანეს წელს ნოლაეთში მყოფმა მწყემსებმა. ყაზბეგელთ ამხანაგებს აინტერესებდათ, როგორ ჩაატარეს დღი დაღესტნელმა მეგობრებმა, ნამატი რამდენი პროცენტი შეინარჩუნეს. უმახანოვმა პასუხი როდი დააყოვნა:

— ყოველ ას ნერბზე მივიღეთ 112 ბატკანი. უფრო მეტ წარმატებას ბიაღწია მაპომედ ხალამ ატაკუევის ბრიგადამ, რომელმაც ყოველ ას ნერბზე ასოცდაექვსი ბატკანი შეინარჩუნა.

ავ თვალს არ ენახვება დაღესტნელთა ცხვრის ფარები. „დაღესტნური მთის“ ჯიშის ცხვარი გამოყვანილია ადგილობრივი სელექციონერების მიერ და კარგად არის შეგუებული მოთბობარეობის რთულ პირობებს, იღებავ ბეერ მატყლსა და ხორცს: ამ ჯიშმა სახელი გაითქვა სახალხო დემოკრატიის ქვეყნებშიც.

ვიყავით სარძეგე-სასაქონლო ფერმაში. მისმა გამგემ მაპომედ რაბადანოვმა სიამაყით გვიჩვენა იმიერკარპატისა და ვეღის წითელი ჯიშის ლამაზი ძროხები, რომლებიც ბევრ რძეს იძლევიან. ხელოვნური დათესვლით ფერმაში გამოძაყავთ ჯიშიანი პირუტყვის ახალი თაობა.

სწორედ იქ გავიცანით სახელგანთქმული მწველავი ალაცალი გაზიევა, რომელსაც მოსავლელად მიჩენილი ჰყავს თერთმეტი ძროხა. შარშან მან თვითეულ ძროხაზე ათასშვიდასი ლიტრი რძე მიიღო. — წელს ათას რვაას ლიტრს მოვწველიდი, — გვითხრა მან.

გვაინტერესებდა მწყემსებისა და მწველავების შრომის ანაზღაურების საკითხი. არტელის თავმჯდომარემ შარაფუდინ უმახანოვმა გვიამბო:

— ჩვენთან თვითეული მწყემსი ყოველდღე უფასოდ იღებს რვაას გრამ პურის ფქვილს და ორას გრამ ხორცს. ამას გარდა, მწყემსები უზრუნველყოფილი არიან სპეციალსაცმლით (ნაბადი, ჩექმები, საცვლები, თბილი სვიტერი, დაბამბული შარვალი, კუტაკი). შრომის დამატებითი ანაზღაურების წესით სრული ნამატის მიღებიასთვის მწყემსს ეძლევა ერთი ბატკანი, ბრიგადას ყოველი ერთი. ცენტნერი ზეგეგმითი მატყლის მიღებისათვის — ას ორმოცდაათი მანეთი, კილოგრამ ცხვრის ყველზე ორმოცი კაპიკი. დაწესებული გვაქვს ახალზარუნა სტატის მიხედვით. მაგალითად, მწყემსს, რომელსაც ხუთი წლის სტაჟი აქვს, დამატებით ეძლევა გამომუშავებული დღეების ხუთი პროცენტი. მწყეფსებს უფლება აქვთ პირად საკუთრებაში იყოლიონ ცხვრის განსაზღვრული სულადობა.

შრომის შესანიშნავი პირობები აქვთ მწველავებსაც. გარდა უფასო კვებისა და უფასო სპეციბანაკებისა შრომის დამატებითი ანაზღაურების წესით, გეგმის ზევით მიღებულ ყოველი ერთი ცენტნერი რძისათვის მწველავი იღებს სამმანეთიანებიანურ, ოთითეულ ძროხაზე ზევით მოწველილი ყოველ ორ ცენტნერ რძეზე მწველავი ხუცალი გაზიევი, მერგოლური მაპომედ მუტუევი, ბრინჯის მომყვახენი ი ნ ნიკოლაი, მეჯიდ აბდურაპმანოვი, ნურ მაპომედ ისაევი, ტრაქტორისტები მუხტარ ასლანოვი, სულთანხუსრად ჰუსეინხანოვი, მაპომედრასულ გაზიევი, ხაბიბულა მურთუზალიევი და კიდევ ვინ მოთვლის რამდენი.

ბაკრეაის ტრამალებში. აქ კეთილმოწყობილი ბინებია მწყემსებისა და მწველავებისათვის. არია სკოლა, მაღაზია, ბიბლიოთეკა, კლუბი სტაციონარული კინოდანადგარით. მეცხოველეები ისმენენ რადიოს, მუშაობს მიკროფონადგური. ერთი სიტყვით, ადამიანები აქ თავს გრძნობენ როგორც საკუთარ სახლში.

იშვიათი სიტყვა-პასუხის, დარბაისელი კაცია უმახანოვი. სამხედროსავით ფორმაში გამოწყობილი და მხედრულად წელგამართული, მკვირცხლი ვაეკაცი ყველგან უყვართ, პატივს სცემენ. გამიგონია, რომ კავკასიელ ხალხებს ერთი საერთო წინაპარი ქყოლიათ. შარაფუდინმა გვითხრა, ჩვენი სოფლის მოხუცები ახლაც ჰკვებიან ლეგენდას, ჩვენ ქართველებს მონათესავენი ვართო. იმ ღამეს მე გავიგონე სიტყვები, რომლებსაც ერთნაირი მნიშვნელობა აქვს ქართულსა და დარგინულში — ჩონგური, ბაირაღი, სალამი, ხალხი, ალალი, ხასიათი...

წუდახარელებმა გვიამბეს, როგორ ჩაისახა აზრი სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვინონ ყაზბეგელი კოლმეურნეები. — ჩვენს კოუბში ხშირად მოდიან ქართველი მწყემსები და ჩვენ მათ ყოველთვის გულთბილად ვხვდებით. ერთმანეთს ჭირსა და ლხინში ვეხმარებით. ერთ დღეს მწყემსმა იუსუფ ტალანოვმა თქვა, რაღა მორს ეგზიდეთ ოდეთ და შეჯიბრებაში ყაზბეგელი მეცხოველეები გამოვიწვიოთო. წინადადებამ მხურვალე მხარდაჭერა ჰპოვა. კოლექტიური წერილის შედეგაში მონაწილეობდა ყველა, მთელი აქტივი.

მერე წერილი საერთო კრებაზე განვიხილეთ და ყაზბეგში გავგზავნეთ, მაღლობა, რომ პასუხი თქვენ ჩამოგვიტანეთ.

...ავტომანქანა მიერთდა. ხუთასი კილომეტრი უკან მოვიტოვეთ და კვლავ მახაჩკალაში ვიყავით. დელეგაციის წევრებთან გულთბილი საუბარი ქონდათ სკკპ დაღესტნის სოლქო კომიტეტის პირველ მდივანს აბდულრახმან დანიალოვს და მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ შაპრედინ შამხალოვმა. ამმანაგებმა დიდი ქმაყოფილება გამოთქვეს ქართველი და დაღესტნელი მეგობრების სოციალისტური შეჯიბრების გამო, გვიხოვეს გულითადი სალამი გადაგვეცა მოძმე ქართველი ხალხისათვის.

დაკმაყოფილებულ სტუმრობოდ დაღესტნეთ მივწა. კვლავ გზები და გზები, ელექტროგადამცემი ხაზები და ტელეფონის ბოძები. მთელი დღე არ შეწყვეტილა ავტომანქანის გუგუნი. საღამოზე ისევ დარიალის ვიწროებში ვიყავით. დავალება შესრულებული იყო, ჩვენ კარგად ვიცნობდით იმ კოლმეურნეობას, რომელსაც მოხეევნი ეჯიბრებიან.

ᲓᲐᲦᲚᲔᲡᲢᲜᲔᲚᲘ მეგობრები ახლა ჩვენთან არიან. წუდახარელთა დელეგაცია ესტუმრა ყაზბეგის კოლმეურნეობას, დარიალის ხეობა გუფში ჩაიკრიბა ძვირფასი სტუმრები. დიდია მასპინძლების სიხარული. კარგათ

საერთაშორისო ცხოვრება

შეწყდეს ბარბაროსული თავდასხმები

ჰანოი, 28 ივნისი. (საკდესი). როგორც ვიეტნამის საინფორმაციო სააგენტო იუწყება, ნეო ლაო ხაკ სატის შეიარაღებული ძალების უმაღლესი სარდლობის წარმომადგენელმა გენერალმა ფუნ სიპასამ ლაოსის სამეთვალყურეო და საკონტროლო საერთაშორისო კომისიას გაუგზავნა წერილი ამის წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების ავიაცია განუწყვეტლივ ბომბავს ლაოსის განთავისუფლებულ რაიონებს.

კერძოდ, წერილში ნათქვამია, რომ 15-22 ივნისს ამერიკის რეაქციული ავიაგამანადგურებლები, რომელთა ბაზა ტაილანდია, ბევრჯერ შეიჭრნენ სამნუასა და ს

კლინიკისტის შეუპოვარი ძიება

პროფესორ ი. მენთეშაშვილის დაბადების 60 წლისთავის გამო

მედიცინაში ფსიქიატრია ერთ-ერთი რთული და მძიმე კლინიკური დარგს წარმოადგენს.

თითქმის 40 წელია მედიცინის ამ რთულ უბანს ემსახურება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის ფსიქიატრიის კათედრის გამგე, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ირაკლი ტიმოთესიძე მენთეშაშვილი.

ი. მენთეშაშვილი დაიბადა 1905 წელს ქ. თბილისში. მამა — ტიმოთე მენთეშაშვილი პროგრესულად განწყობილი სამხედრო პირი იყო, დედა მარიამ თარხნიშვილი — ცნობილი ქართველი ფიზიოლოგის ივანე თარხნიშვილის უახლოესი ნათესავი. ყოველივე ამან კეთილმყოფელი გავლენა იქონია იუნელარის აღზრდაზე, მის ბავშვობასა და ყრმობაზე.

ი. მენთეშაშვილმა 1922 წელს წარჩინებით დამთავრა თბილისის ქართული გიმნაზია; 1928 წელს კი ასევე წარჩინებით ამთავრებს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტს. ი. მენთეშაშვილი ფსიქიატრიით დაინტერესებული იყო ჯერ კიდევ სტუდენტობის პერიოდში.

უნივერსიტეტის დამთავრებისთანავე ი. მენთეშაშვილი, როგორც ნიჭიერი და პერსპექტიული ექიმი, პროფესორ მ. ასათიანის წარდგენით დანიშნულ იქნა უნივერსიტეტის ფსიქიატრიის კათედრის ორდინატორად, მერე ასისტენტი იყო. 1937 წელს იგი იცავს საკანდიდატო დისერტაციას. 1939 წელს მას კათედრის დოცენტად ირჩევენ. 1941 წელს დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია, ხოლო 1943 წელს მას პროფესორის სამეცნიერო ხარისხი მიენიჭა.

1954 წლიდან პროფესორი ი. მენთეშაშვილი სამეცნიერო და პედაგოგიურ მოღვაწეობას ეწევა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში, იყო ამ ინსტიტუტის რექტორი, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრის პირველი მოადგილე. 1960 წლიდან დღემდე იგი განაგებს აღნიშნული ინსტიტუტის ფსიქიატრიის გაერთიანებულ კათედრას.

საბჭოთა კავშირის დიდი სამამულო ომის დროს, 1941-1943 წლებში, ი. მენთეშაშვილი, უკვე მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, ქერჩის ფრონტზე იმყოფებოდა. იგი ხელმძღვანელობდა დაჭრილ მებრძოლთა გამოყვანას; შემდეგ იყო ძალოვანთა ფრონტის მთავარი ფსიქიატრი.

პროფესორი ი. მენთეშაშვილი ღირსეული წარმომადგენელია ქართული ფსიქიატრიული სკოლისა, რომელსაც სათავეში უდგას გამოჩენილი მკვლევარი, აკადემიკოსი ავლიანი ზურაბაშვილი.

პროფესორი ირაკლი მენთეშაშვილი ავტორია 135 სამეცნიერო შრომისა, რომელთაგან 116 კლინიკური და ექსპერიმენტული ხასიათისაა, 6 — მონოგრაფიული, დანარჩენი 19 — სამეცნიერო-პოპულარული ხასიათისა.

პროფესორი ი. მენთეშაშვილის კლინიკური ხასიათის შრომებიდან განსაკუთრებით აღსანიშნავია გამოკვლევები შიზოფრენიის კლინიკის, პირველი რიგში შიზოფრენიის ფსიქოპათოლოგიის შესახებ. კლინიკური ხასიათის შრომებში ნაწილი კლინიკური დაკვირვებისა და სწორი ანალიზის საფუძველზე იგი აზუსტებს ისეთ რთულ საკითხებს, როგორიც არის აღქმის პათოლოგია, ბოდვითი იდეები, აუტიზმი, კატატონიური მდგომარეობანი, განსაკუთრებულ ყურადღებას კი უთმობს შიზოფრენიისა და რეაქტიულ მდგომარეობათა ცნობიერების პათოლოგიის საკითხს. მნიშვნელოვანია ი. მენთეშაშვილის გამოკვლევები აგრეთვე ცნობიერების კლინიკის თვალსაზრისის შესახებ ეპილეფსიისა და რეაქტიული ფსიქოზების დროს.

კლინიკური ხასიათის შრომებიდან უნდა აღინიშნოს აგრეთვე შრომები ინფექციური, ინტოქსიკაციური და თავის ქალას ტრამვული დაზიანებით გამოწვეული ფსიქოზების შესახებ.

დიდი თეორიული და პრაქტიკული მნიშვნელობისაა პროფ. ი. მენთეშაშვილის მეორე ჯგუფის შრომები, რომლებიც ძირითადად აშუქებენ ფსიქოზთა ბიოლოგიურ, კერძოდ, პათოფიზიოლოგიური ხასიათის საკითხებს.

შრომებში, რომლებიც ფსიქოზთა მკურნალობის საკითხის განხილვას ეძღვნება, მოცემულია პროფ. ი. მენთეშაშვილის დიდი კლინიკური გამოცდილების შედეგად დაგროვილი მასალა. ი. მენთეშაშვილი იცავს ფსიქოზთა მკურნალობაში კომბინირებული და კომპლექსური მეთოდების უპირატესობას. აქტიურ ბიოლოგიურ და ფსიქოფარმაკოლოგიურ მკურნალობასთან ერთად იგი დიდ მნიშვნელობას ფსიქოთერაპიას აკუთვნებს.

საყურადღებოა პროფ. ი. მენთეშაშვილის შრომები ფსიქიატრიული დახმარების ორგანიზაციის, ფსიქოჰიგიენის და ფსიქოპროფილაქტიკის შესახებ.

პროფ. ი. მენთეშაშვილი შესანიშნავი პედაგოგი და ლექტორია. მის ლექციებს მუდამ დიდი ინტერესით და სიამოვნებით ისმენენ. იგი ამავე დროს საუკეთესო მკურნალი და ფსიქოთერაპევტია.

იგი თავის ცოდნასა და გამოცდილებას დიდი კმაყოფილებით უზიარებს ახალგაზრდა მეცნიერ მუშაკებს და ექიმებს.

სკკპ წევრი 1940 წლიდან, ი. მენთეშაშვილი ეწევა ფართო საზოგადოებრივ მოღვაწეობას — არჩეული იყო თბილისის საქალაქო საბჭოს რამდენიმე მოწვევის დეპუტატად, სკკპ თბილისის კომიტეტის წევრად. ამჟამად პროფ. ი. მენთეშაშვილი ნეიროპათოლოგთა და ფსიქიატრთა საკავშირო საზოგადოების გამგეობის წევრია; იგი აგრეთვე არის ამავე საზოგადოების საქართველოს რესპუბლიკური გამგეობის პრეზიდიუმის წევრი, საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის საშინისტროს სამედიცინო-სამეცნიერო საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი, მონაწილეობს თითქმის ყველა საკავშირო და რესპუბლიკურ სამეცნიერო კონფერენციასა და ყრილობაში.

პროფ. ი. მენთეშაშვილის ღვაწლი და დამსახურება სამშობლოს წინაშე აღნიშნულია მთავრობის მაღალი ჯილდოებით: იგი დაჯილდოებულია ლენინის ორდენით, მედლებით და ჯანდაცვის წარჩინებულის სამკერდე ნიშნით. მას მინიჭებული აქვს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის სამკერდე წოდება.

პროფ. ი. მენთეშაშვილმა ხანგრძლივი ნაყოფიერი მოღვაწეობისა და განსაკუთრებით თავისი კარგი პიროვნული თვისებების გამო სამართლიანად დაიმსახურა სიყვარული და ავტორიტეტი.

ირაკლი მენთეშაშვილი 60 წლის იუბილეს ხვდება თავისი ნიჭის ახალი შემოქმედებითი გაფურჩქნის პერიოდში, მისი ენერგია ახალგაზრდული და დაუშრეტელია, მიმართულია სასარგებლო შემოქმედებითი კვლევისაკენ. ყოველივე ეს იძის თავდებია, რომ იგი კვლავ გაგვახარებს ახალი წარმატებებით.

ე. გოგბრონიძე,
მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, პროფესორი.

ორმოცი წლის შემდეგ...

ზუგდიდი. (საკ. კორ.). ამას წინათ ორმოცი წლის შემდეგ ერთმანეთს შეხვდნენ ზუგდიდის საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულები. შეხვედრა მოწყო მშობლიურ სასწავლებელში — ქ. ზუგდიდის აკაკი წერეთლის სახელობის პირველ საშუალო სკოლაში.

იმდროინდელმა მასწავლებელმა, დამსახურებულმა პედაგოგმა შ. ჭანტურიამ გადაშალა სასკოლო ჟურნალი, ამოიკითხა სია. მაშინდელ მოსწავლეთა შორის არიან აკადემიკოსი, ლენინური პრემიის ლაურეატი ი. ვეკუა, თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე ა. მელაძე, დოცენტები ა. რაფავა, შ. ჯაბუა, ვ. ჯიქია, რესპუბლიკის დამსახურებული ექიმი პ. უბერი და სხვები.

კურსდამთავრებულებმა ფეხზე ადგომით პატივი სცეს თანაკლასელებს, რომლებიც გმირულად დაეცნენ დიდ სამამულო ომში.

მომხსენებელმა — რესპუბლიკის დამსახურებულმა ექიმმა ვ. მეუნარგიამ ვრცლად ილაპარაკა თანაკლასელთა დამსახურებაზე შრომის ყველა ფრონტზე.

სიტყვები წარმოთქვეს ცნობილმა მეცნიერმა ი. ვეკუამ, დოცენტმა ა. რაფავამ, ექიმმა ა. დარასელიამ, ზუგდიდის აკაკი წერეთლის სახელობის საშუალო სკოლის დირექტორმა, რესპუბლიკის დამსახურებულმა მასწავლებელმა შ. ხუბულავამ.

გამარჯვებული კოლექტივი

ფოთი. (საკ. კორ.). **ნაყოფიერად მუშაობს ქუთაისის № 4 სამშენებლო ტრესტის ფოთის № 10 სამშენებლო სამმართველო, რომელიც ყოველთვიურად გადაჭარბებით ასრულებს საწარმოო გეგმას.**

პირველი კვარტალის შედეგების მიხედვით ფოთის № 10 სამშენებლო სამმართველოს გადაეცა ტრესტის გარდამავალი დროშა და ფულადი პრემია.

მეათე სამშენებლო სამმართველო დიდ მშენებლობებს ეწევა ფოთში. წელს აქ 1 სექტემბრისათვის საექსპლოატაციოდ გადაეცემა საშუალო სკოლის ახალი შენობა.

სურათზე. ახალი სკოლის მშენებლები — მარცხნიდან მარჯვნივ: კომპლექსური ბრიგადის ხელმძღვანელი რ. მითაიშვილი, მეამწე ს. ნარინსკაია, დურგალი ბ. აბშილავა, მებათქაშე ა. ბონდარჩუკი, დურგალი ა. სადგომელაშვილი, მებათქაშე ზ. პონომარიოვა, დურგალი ვ. ცუკაო და მუშა ლ. ტაზიდოვა. ისინი ყოველდღიურ ნორმებს 115-120 პროცენტით ასრულებენ.

ФОТОИНФОРМАЦИЯ

ქურორტ წყალტუბოში საზაფხულო სეზონია გაჩაღებული. აქ ყოველდღე ჩამოდის და მიდის 300-მდე კაცი. მათ ხვდება და მიაცილებს ახალი ავტოსადგური, რომელიც ამას წინათ გადაეცა საექსპლოატაციოდ. ახლა წყალტუბოს მუდმივი საავტობუსო კავშირი აქვს რესპუბლიკის თითქმის ყველა კურორტთან, აგრეთვე სოჭთან.

დაჯდა საზაფხულო არდადეგები. ათასობით მოსწავლენი მიდიან საკოლმეურნეო მინდვრებზე, საზაფხულო ბანაკებსა და ტურისტულ ლაშქრობებში, რათა ახალი ძალები მოიკრიბონ, ჯანმრთელობა გაიკაჟონ ახალი სასწავლო წლისათვის.

წყალტუბოს ქართული საშუალო სკოლის მე-10 კლასის მოსწავლეებმა, კომკავშირელებმა დარეჯან საყვარელიძემ და ნაზიბროლა ლექვთაძემ გადაწყვიტეს ამ საზაფხულო არდადეგებზე ავტომანქანით იმოგზაურონ მშობლიური რესპუბლიკის ქალაქებსა და ისტორიულ ადგილებში. შედგენილია ტურისტული მოგზაურობის მარშრუტი.

• • •

სურათზე მარცხნივ: ავტოსადგურის ახალი შენობა წყალტუბოში.

მარჯვენა სურათზე (მარჯვნიდან მარცხნივ): დარეჯან საყვარელიძე და ნაზიბროლა ლექვთაძე აზუსტებენ რესპუბლიკაში თავიანთი მოგზაურობის მარშრუტს.

ფოტო პ. ლუცენკოსი (საქდესის. ფოტოკორონიკა).

ПРЕМИЯ САБЧОТА ЛИТЕРАТОРС

ПАРИЖИ, 29 ИЮНИСИ. (САКДЕСИ). Ц. ЖУЛАЖИС ФРАНСЕЗУЛАД ТАРГЕМНИЛА „ЗЕЦЕЦЕЦЕЦЕЦЕЦЕЦЕ“ ДАИМЕЛАЖРА „ЛАЖЕЛЕЦЕЦЕЦЕЦЕЦЕЦЕ ПРЕМИЕ“, РОМЕЛЕЦЕЦЕЦЕЦЕЦЕЦЕЦ